

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécsen házhoz küldve: egész évre 5 ft., fél-évre 2 ft. 50 kr., negyed évre 1 ft. 20 kr. egyes szám 15 kr. A megjelenik minden szombaton. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeres. (Széchenyi tér).

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:

Egy négyhasábos petit sor egyszeri megjelenésért 8 kr. többszöri megjelenésnél árleengedés adatik. Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg díj fizetendő. A nyílt tér 1 petit sora 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

Szerkesztői iroda:
Fereneciek utca 22. sz. I emelet.
Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézten 15 r. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Fesztl Károly úr könyvkötő iktetésében, Király utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal:
Taisz Mihály nyomdájában
Majláth-tér 22. szám alatt.

Ismét egy botrány.

Az önmérséklet egész mértékét kell alkalmaznunk, midőn egy barom népről kell írunk, mely évtizedeken át minden viszonzólagatás nélkül hazánkban állott milliókat azzal halálra meg, hogy a szent védőjog brutális megsértésével békés, és feltűnést nem kereső hazánkbeli átutazókat, a magyar ifjúság küldöttjeit szitkokkal illetve megdobálja.

Az „Egyetértés“ trieszti tudósítója írja:

A csöcselék, mely ezt derék ifjaink ellen elkövette, a Jelachich és Rodich iskolából került ki, és ugy szereti eszszárjait, mint általában a triesztiek, kik holnap már készek a dynastiát orvul megtámadni, és rendeznek is a jelen kötelek ellen folyó demonstrációkat. Ha Bécsben látni akarnak és gondolkodni tudnak, ez egy tüntetés felvilágosítja őket, hogy mely nepekben bizhatnak s mely népfajok tekintenek bízható, nem bírvá ezzel a monarchia érdekei iránt. Mert senki nem fogja ellátni, vagy elhitetni akarni meg a legreactionariussabbak közül is az udvarnál, hogy a trieszti parton piszóg, fűtőlő csöcselék dynastiens érzelmeiket táplál, vagy hogy loyális érzelmeiket engedtet kiöllyást, midőn a muszka ezár által kitett lobogó kedvéért sárral dobált a „Ceres“ hajó felé, mely ifjainkat volt Törökország felé szállító.

Ott voltam nézni és üdvözölni a távozókat, jól szemügyre vehettem a demonstrálókat. Az utcazi gyerekeknek kívül, kik a narancshéj és megfoghatóbb szeméttel a városi utcákban nagy buzgalommal fejtek ki, leginkább a dalmát partokról és Horvátországból toborzott matrózlegények és a hajóteher berakásánál és kihordásánál közreműködő ugynevezett „vagabundok“, többnyire szláv eredetűek, s jobbadán illyrek, képezték a zenekart, mely nyávogásával, ordítással, fűtőlővel és sokszor trivialisan káromkodó kifejezéseivel akarta boszantani ifjainkat. Volt azonban köztük néhány intelligens és az egész seandulomot vezetni látszó egyéniség is; de a mi leginkább feltűnt, s leginkább megbotránkoztatott a parton lézengő rendőrök részint batorító ruhággal, részint egyenes részvétellel iparkodtak lendíteni a tüntetés csudarányát.

A rendőrség általában mindjárt a vasúton való megérkezés után kihívólag viselte magát. A küldöttség egyik tagja, ki a tengeről ismerősöm, panaszolta és magam is botránkozótól vettem észre, hogy az utánuk való járással, egy szolván keresni látszanak a esődüléseket és kiero-szakolni a demonstrációt. Ez feltűnt a város itteni derekabb elemeinek is, és többeknek véleménye egész határozottan odairányult, hogy a hajó demonstrációt a trieszti rendőrség szláv származása tagjai rendezték, vagy legalább úgy intézték a dolgot, hogy a parton ez alkalomra felállított illy rendőrség elnézésével találkozzék.

Itt a városban minden körben ismeretes, hogy a rendőrség utasításaiban és eljárásaiban a bécsi udvari körök némelyikével áll összeköttetésben, s azt is tudja mindenki, hogy a nagy számú titkos rendőrség legbuzgóbb tagjai a határvidéki rendszer neveltek és a grancsár tisztek befolyásának hódolnak, midőn azt hitetik el velők, hogy csak azon politika bír az udvar helyesléssel, a melyet a tisztek pártolnak. Ezek pedig muszkabarátok, a lazadás, panszlávok a türeltelenség, titkos tervek keresztülvitelében veszélyesebbek az omladistáknál, Triesztben tehát nem is csinálnak a viszonyokkal ismerős körök semmi titkot abból, hogy a csöcselékben résztvevő intelligens kinézésű és vezetőknak látszó emberek vagy titkos rendőrök, vagy a grancsár főtisztek omladista hivi és kémei voltak, s azért nagy is az elkéseregés a tisztes emberek közt „a város ily megbecstelenítése miatt.“

S én bizony nem vagyok azon helyzetben, hogy megtagadjam ezen nézet jogosultságát. Ellenkezőleg tapasztalatom megerősíti azt. Midőn t. i. a tömeg a pimaszkodására elfoglalt állásom dacára, a magyar vér felforr benne és hátrafordulva, egyik kiálthatlanul tüntető kamazt felélektem, s ez velem kötekedni kezdett, az általam hívott rendőr nem volt rábírható, hogy elégtételt adjon, elkertelt és elbujt a néhány százra rugó tömeg közzé.

Vigasztalásomra szolgált e piszkosságok között, hogy a fiúk mokányul viseltek

magukat. Jó magyar vért daceal nézték le a tömeget, de viszont a triesztiek nem győzik dicsérni, mily bátor legények. „A legtöbb nemzet fia elbujt volna“ mondták fenhangan a társalkodók és hozzátették „a magyarok azonban nem adták meg az elégtételt a larmázóknak.“

A fedélzetten álltak szilárdul, s még egynémelyikük a hangosabb kiáltásra „le a barbarokkal“, „le a törökbarátokkal“, „halál a szlávok ellenségeire“, meghajta magát megvetőleg, vagy kalapjával intett gnyoson.

Még egy hetet töltök itt, s ha ez ügyben valami tudomásomra jut, mert a közönség forrongásban van, némelyek ellendemonstrációra, mások nyilatkozatra, majd ismét a rendőrség kérdőre vonására készülnek, tudósítani fogom e lapok szerkesztőségét.

Ime erre vezetett a meghunyászkodás, a gyávaság politikája, — a mig fővárosunkban a rendőrség megakadályozza egy mívelt ifjak által tervezett oly békés tüntetést, mely senkit sem bántalmazott volna, mig itt nem csak a rendőrséget rendelték ki mind, hanem még katonaságot is készletben tartottak, addig Triesztben a rendőrség bátorítólágg biztatta fel a legundokabb csöcseléket néhány mívelt ifiúnak tetteges bántalmazására.

Ha hazánk közjogának megfelelő önálló államisággal bírna, ereje és terjedelméhez képest, ezen sérelemért oly elégtételt kellene venni, mely századokra megtanítaná ezen elbutított tömeget a nemzetközi jognak tiszteletére, de hazánk a jogfeladások láncolata következtében, a gyarmatiál alantabb helyzetbe süllyesztetvén, már saját területén sem képes a polgári és jogi állam tekintélyét fenntartani, annál kevésbé követelhet méltó elégtételt oly állam polgárai, vagy csak csöcseléke ellenében is, melynek adófizetője lett, melynek szárazföldi és tengeri haderejéhez évenként 30—35 milliót fizet, noha ezen haderővel saját állami tekintélye és honfiaiunk védelmére nem rendelkezik.

Kormányelnökünköt soha, még a közjogi ellenzéki vezerségének fényorában sem vártuk azt, hogy komolyan hozzájáruljon hazánk államisága feltételeinek visszaszerzéséhez, — ezen reményben soha sem ringattuk magunkat, de most már abba sem bízunk, hogy nemzetünknek jelen helyzetéhez mért és méltó elégtételt szerezni elég bátorsága és elhatározottsága lesz, pedig ez csak csekélység, csak akarni kell.

Hazánk pénzén huszonöt év óta felhízalt Trieszt városa legérzeke nyebben sujható azzal, ha a magyar nemzet a trieszti Llyodnak eddig adott subventiót megvonja és ezen segély összeggel egy fiumei gőzhajózási vállalat biztosításához járul, melyre már ajánlatok tétettek is.

Ez külvömben is kötelessége a magyar kormánynak, ha hazája iránti köteleességérzettel, ha lelkiismerettel bír, — nem engedheti, hogy milliókat áldozzunk idegen érdekek előmozdítására, saját érdekeink egyes elnyomására, nemzeti létünknek kigúnyolására oly nemzetiségek csöcselékei által, melyeket midőn minden oldalról megtámadtak, rövid felév alatt nem csak leráztunk nyakunkról, hanem érzékeny, jó darab időre elszolgáló leckével is elláttunk.

Ha Fiumének gőzhajózási összeköttetése a külfölddel lehetővé tesz-szülk, nem leszünk többé utalva Triesztre, nem vesszük többé igénybe drága — igen drága pénzen megfizetett vendégszeretetét és csöcseléke gyakorolhatja magát a koplalásban és azon car imadásában, a kitől néha egy odadobott falatot nyere-nd, hogy éhen ne vesszen.

Azon kormányelnök, azon kormány, mely egy külállam iránti tekintetéből megakadályozta rendőri

és katonai erővel egy a közrendet meg nem zavaró békés tüntetést, tartozik azzal a nemzetnek, hogy állását kösse hozzá, mikép ifjúságának küldötteiben sértett nemzetnek egész és teljes elégtételt adassék azonnal, még mielőtt a küldöttek visszatérnek, hogy ne tőrjün semmi huzavonát, mely a sérelmet feledékenységbe juttathatná.

Ha kormányunk méltó és azonali elégtételt kieszközölni nem képes és ha ennek dacára sem bocsájta át a kormányzatot erélyesebb kezekbe, akkor a nemzet itélni fog felette és ez ítélet tartalma felett nem lehetünk kétségekben.

Kossuth Lajos értésülvén a czeplédi küldöttség készüldéseiről sürgönyözött Czeplédközönségének, hogy ne fáradjanak ki hozzá; egyszerűsüld tudatva, hogy egy visszavonhatlan elhatározását tartalmazó levelet adott a postára. E levelet holnap várják Czeplékre, és csak ezután fognak végleg határozni a küldöttség utjára vonatkozólag.

A képviselőház elnöke kihirdette, hogy a képviselőház a szeptember utáni első ülését január 20-án délelőtti 11 órákor fogja tartani. — Erdemleges ítések azonban alig lesznek e hó vége előtt, hanem biztommány tárgyalások. A zárszadmasi biztommány jelentése fog legelsőben tárgyalás alá vétetni.

Még egy nagy közösügyes kérdés oldandó meg a közösügyes önbizalmatlan vitéi(?) által, mert ennek határideje f. e. dec. 5-én jár le, és ez a közöshadsereg hadi és béke létszámának kérdése. Az 1868. XL. t. c. a közöshadsereg hadilétszámát 800,000-ben állapította meg a tartalék beszámításával. Ansztriában élnek öhaj nyilvántartott létszámmal tetemesebb leszállításra.

A bank kérdésben minisztertanács tartatot január 9-én a nélkül azonban, hogy valami határozatot hozhatott volna.

Az osztrák-magyar-román vámértékzár zártlást tartott ötödik havi tanácskozomány után, de azért husz tétel felett még sem egyeztek meg. A részletes tarifá nem jött azért létre, és most a diplomafia fogja a további tárgyalásokat folytatni.

A választási törvényhez megint készült egy módosító javaslat. Ez az erdélyi kerületek felosztására fog vonatkozni, s amint a felhivatalos lapok szépítő közleményeiből kitünik, a kerületek számanak leszállítása bizonyos.

A regalék eltörlése mióta képezi népiünknek kívánságát és hányszor sürgöttük azt, a közjölét és a szabadság nevében! Mondják, hogy a kormány most végre „elven“ elhatározta, sőt biztosságot is működtet a kérdésben. Vajha mentől előbb érnök meg az ezredik biztossági íllést, mert hiszen alább egy kormánybiztosság sem adja. Az adatok külvömben is rendelkezésre vannak, midőn kilenc év alatt mégis tettek annyit a mult kormányok, hogy összeiratták, mikép a koresmaregale jövedelme évenként 7 millió frtot, a többi regaléké (malom stb.) 2 millió frtot tesz. A hét milliónyi koresmaregaleből közel 2 millió ft. a községi koresmaróltásra esik, a birtokosság jövedelme tehát 5 millió frt, 10 millió forint tőkének felel meg. Ha ebből a kincstár tulajdonát képező regalék leszámlitjuk, körülbelül 80 millió forintnyi tőke maradna, mely a többi koresmaregalebirtokosok közt oszolnék meg az országban.

Az egészségre ártalmas tápszerek, valamint az egészségre veszélyes tárgyak lefoglalásáról és megsemmisítéséről a belügyminiszter szabályrendeletet küldött szét a törvényhatóságoknak. E szerint a rendőri közegek, szakértők (köz-ségi és körörvosok) véleménye és utasításai alapján teljesítik a lefoglalást. Ha a lefoglalás szakértő közbejötté nélkül történt, annak megkeresztével a lefoglalt tárgyak megvizsgálandók és aztán megsemmisítendők. Az élelmi szerek és italok kivül rendőri felügyelet alatt áll még: minden étel vagy ital készítésére használt edény, melynek anyaga az egészségre ártalmas lehet, ha nincs kellőleg óva; — a jogosultság nélkül készített mérgezőszerek vagy megsemmisítő rendeletek által csak bizonyos egyéneknek készítésre, eladásra engedélyezett gyógyszer, mérges festékek szövegek, vagy oly ruhák, melyek eladásra szánvák, s azokat ragadós betegségben szenvedő ember viselte halála előtt.

Rendőrséget az elsőfokú közegészségügyi hatóság ellenőrzi; ugyanazon időnkint szem-

léket rendel el, s a lefoglalt tárgyak megsemmisítését vagy eladását stb. eszközöli.

Az osztrák-magyar Lloyd subventiójának megújítása tárgyában, annak feltételei iránt megindultak a tárgyalások. A magyar kormány mint közösügyesen a legerényebb feltételeket szabta Fiume és a partvidék forgalma érdekében, mikre az osztrák kormány eddig nem is válaszolt. (Már csak a mi feladatunk „fizetni és hallgatni“.)

Nagy zajt ütött mult héten a sajtónak bizonyos része oláhországi zsidó üldözések tárgyában. A tényállás hivatalos értesítések szerint abból áll, hogy egy moldvai kerületben a préfekt néhány zsidót eltilított törvény alapján a szesz italok méréséről, midőn sem erre, sem a letelepedésre engedélyük nem volt.

KÜLFÖLD.

Konstantinápoly. A conferentia tagjai mindent megkísérlettek, hogy határozataik elfogadására bírják a török kormányt. De sem syréni hangokkal elesabitani, sem pedig dörgő villámokkal megijeszteni nem lehetett. — A conferentianak újabb javaslataival szemben, habár azok ultimátumként terjesztettek elő, a porta ellenjavaslatokat tett, miket a conferentia tagjai tárgyalásra elfogadni nem hajlandók. A conferentia mindaddig üres szalmát eséptelt s általános a vélemény, hogy tagjai nem sokára nyugalomra hajtnák fejüket. A conferentia mindaddig üres szalmát eséptelt s általános a vélemény, hogy tagjai nem sokára nyugalomra hajtnák fejüket. A conferentia mindaddig üres szalmát eséptelt s általános a vélemény, hogy tagjai nem sokára nyugalomra hajtnák fejüket.

Antwerpenben egy jelentékeny cég szerződést kötött Törökországgal: ágyúszövekek három nap alatti szállítása iránt.

Versailles. A kamara 340 szavazat közlül 326-tal ismét Grévyt választotta elnöknek.

Schangai. A spanyol követ megszakította az összeköttetést a chinai kormánnyal; a spanyol hajóraj parancsot kapott Bombayból Chinába indulni. A diplomafia szakadás okai ismeretlenek.

Roma. A pápa a török alkotmány iránt megelégedését fejezte ki, s tudatja Konstantinápolyban, hogy a törökországi katholicusok, háboru esetében a törökökkel fognak egyesülni. A vatikan mindent elkövet, hogy az orosz támadásnak, ugy az egyházi-, mind a világi téren ellen működjek.

Görögországban szintén más hangon beszélnek, mint eddig. Belátják Oroszország kétszínű szerepét s Ignatieff álnok eljárását. A „Himera“ görög hírlap élesen megtámadja a konstantinápolyi értekezletet, s kijelenti, hogy öngyilkosság lenne, ha 6 millió görög az értekezlet határozatainak magát alávetné. Azért, mondja nevezett lap: Meg fogjuk védelmezni a Balkán vonalat a legutolsó sepp végig, és ha elbukunk, meg lesz azon vigasztalásunk, hogy Európa függetlenségéért és a polgárosodásért harcoltunk.

Egy közigazgatási biztossági gyűlés.

Pécs sz. kir. városának közigazgatási biztossága január 11-én tartá meg rendes havi ülését, melynek folyamában felmerült összeférhetlenségek meggyőzték a biztommány tagjait általában nem csak a törvény kiáltó biányairól, de valóban az egész intézmény tarthatlanságáról is, mely meggyőződésnek több biztossági tag nyilván kifejezést adott, nem találkozván egy hang sem a halva szülletett intézmény és hibás törvény védelmére.

Az előadó biztossági tagok sorra előterjeszték a mult negyedévi időszakra általános jelentésüket. Ezek között a polgármesteri jelentés szerint a temérdek pincetörés és tolvajlás, sőt egy hegyepásztor agyonlítése által megingatott közbiztosság helyreállítása végett a tanács megkeresvényére a katonai hatóság a szöflöket is megkerülő éjjeli őrjáratokra 30 katonát adott rendelkezésre. Radócsay szóba hozta, hogy a koresmáknak reggelig nyitvatartása okozza a városi rendőrség felügyezetének elégtelenségét, ezen ügy szabályzását sürgeti, azonban noha a biztossági tagok osztljak véleményét, minthogy mégis a biztosságnak nincs rendelkezési illetékessége

a rendőri szabályokra vonatkozólag, ha-tározat hozatalára ez irányban nem bocsájtkozott. — A polgármesteri előterjesztésének egy másik pontja szükségesnek találja, hogy a jegyzők száma egy másod aljegyzői állomás rendszerezésével szaporitassék. Ez irányban indítvány tesz Rudenich János b. t. mely oda megy, hogy a városi biztossági közgyűlés felhívassék egy másod aljegyzői állomás szervezésére. Ezen indítványt ellenzi Haksch Emil b. t. nem csak azért, mert ha a munkaerő szaporítása valóban szükséges, azt a tanács a közgyűlésnél a k. b. közvetítése nélkül is kieszközölheti, hanem azért is, mert a szaporítás tetteleg feleslegessnek tartja addig, míg a tapasztalás szerint oly bőszávu, hosszadalmas elintézkedést olvasnak, melyek egy harmad résznyi terjedelmű szabatosan fogalmazhatók lettek volna, ajánlja a szabatos rövidséget. Förster Béla b. t. Rudenich indítványát a nélkül Babreg Antal ellen nyilatkozik, míg végre polgármester nyilatkozata folytán a baj oka miúntúttó lenv keressék, eléjétett a jegyző szaporitási indítvány.

Hosszabb érdekes vitára adott alkalmat azon pénzügyminiszteri rendelet, a közvetlen és bélyegilletékek hátralékainak behajtása eránt adtatva ki, sürgössége miatt főispán ur által előbeszessen elintéztetett. Tudva lévölég ezen hátralékok, melyek összege határozatlan tudva ninesen, de hozzávetölég határozatlan forintra tételnek legnagyobb valószínűséggel 1/10 részben elévültek és beszédhetlenek a maradék pedig helytelenül lévön kivette felszólalás és felfolyamodis alatt áll, az is tudva van az előzményekből, hogy a városi hatóság a beszédhetlenségek kimutatását a beszédhetlenség igazolásával annak idején mindig áttette a kir. pénzügyigazgatóság-hoz, hol azonban soha elintéztést nem nyertek s leírások következtessen megtagadtatik, míg a városi hatóság újra és újra ezen beszédhetlenségek beszedése végett ostromoltatik. — Most a pénzügyminiszter azt rendeli, hogy ezen hátralékok beszedésére annyi adóvégrehajtó, a mennyi kell, újra alkalmaztassék, az ezek díjazására fordítandó költség fedezetére kijelöl az adóvégrehajtási költséget, mely az illetekek végrehajtási beszédésével együtt befolyjni fog. A tanács noha alig van remény ahoz, hogy ezen hátralékokól kis összeg végrehajtható lesz, noha már az adóvégrehajtási munkaerő szaporitására a rendőrségtől egy fogalmazót oda beosztott s noha már eddig is évenként 1247 forinttal többet költ az adóvégrehajtásra, mint mennyi megtérítik, még is azt javasolja, hogy ismét két végrehajtó 1 frt 50 kr. napidíjjal alkalmaztassék az illetekek behajtására.

Radenich b. t. nem járul szavazatával ahoz, hogy beszédhetlen, vagy elévült illetekek beszedésének kísérletére a város községe terheltessek, nem ahoz, hogy oly illetekeket, melyek még jogilag megállapitva ninesenek, (melyek felszólalás, felfolyamodis alatt állanak) végrehajtasson, — minthogy pedig a k. i. biztossági intézmény oly szűrnyszállón, melynek feladata keresztül vitelében különösen a ker. pénzügyigazgatóság ellenében nines rendelkezési hatósága, és így sem a kimutatott beszédhetlenségek leírására, sem a beadott tengernyi felszólalások elintézésére nem kényseritheti, az ő meggyőződése szerint elő kell venni ismét a passiv ellentállás módját, mely már más időben is jó eredményt volt. — Förster indítványozza a rendelet végrehajtását, és egyuttal feliratott a pénzügyminiszterre ahoz, melyben a sérelmek tüzetesen kifejtessenek, és csak akkor, ha a miniszterium a sérelmek orvoslását megtagadná, — adja vissza a város az adóvégrehajtást az állam közgeinek kezébe. Még többen szölkak e tárgyhöz egyhangulag kifejezven megütözésüket a közönségnek ily méltatlan zaklatása ellen, míg végre a többség Förster indítványát elfogadta.

A rendőrségi személyzetre vonatkozólag polgármester azon szóbeli felvilágosító jelentését teszi, hogy a hivatalától felüg-gesztett albiztos ügyében 12 tanu halgatott ki, mire a vádlott saját védelmére egy sereg más tanura hivatkozott, ezeket is kihallgatni kellett, ez okozta, hogy ezen fegyelmű ügy még elintézte, és az albiztos állomás betöltése ninesen, — ezen állomás végleges betöltésére lesz alkalmas jelentkező, de ideiglenes elvállalására alkalmas jó jellemű egyén nem hajlandó.

Következett az adóelőlegelő jelentése, mely a beszédett és hátralékos adó és illetekek statistikai adatait magában foglalván, tudomásul vétetett. — A k. állam-mérnöki jelentés kiemeli, hogy a városi utcai köburkolat, és a makademirozott utak ninesenek kielégítő állapotban, nem tartalmaz azonban orvoslasi javaslatot, ezért felszólal Rudócsay b. t. és beaott intézkedést kíván, hogy a némettrög-pécsi or-

